

Kynnys ry

TOIMINTAKERTOMUS

1990

Kynnys ry - Tröskeln rf

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1990

YLEISTÄ

Kynnys ry:n 18. toimintavuosi oli vilkas ja kansainvälinen. Vammaisten ihmisoikeuksien edistämistyötä jatkettiin sekä kotimaassa että kehitysyhteistyön ja muun kansainvälisen yhteistyön avulla muissa maissa.

Toiminnan painopistealue oli kansainvälinen toiminta vuonna 1990. Kynnys ry osallistui aktiivisesti kansainvälisen vammaisliikkeen toimintaan. Yhdistys oli merkittävällä panoksella mukana järjestämässä Suomeen YK:n Vammaisten vuosikymmenen asiantuntijakokousta keväällä Järvenpäähän. Ennen YK-kokousta Kynnys ry järjesti DPI:n (Disabled Peoples' International) maailman neuvoston kokouksen Hanasaareissa. Tämän lisäksi Lahdessa järjestettiin viikonlopun pituinen kansainvälinen Itsenäisen Elämän seminaari (the International Seminar for Independent Living). Kymmeniä osallistujia näihin tapahtumiin tuli kaikista maailman maanosista.

Muita yhdistyksen toiminnan painopistealueita olivat omaehtoinen ryhmätoiminta ja liikennepoliittiset kysymykset.

Vammaisten kaupunki-projektissa vuonna 1989 toimintansa aloittaneet työryhmät jatkoivat toimintaansa. Näitä ryhmiä olivat mm. ihmisoikeusryhmä Rammat Pantterit, naisryhmä Vaillinaiset, henkilökohtaisten avustajien työnantajien toverineuvontaryhmä pomoklubi sekä seksiryhmä.

Aluetoimintaa kehitettiin vuoden aikana. Toimikuntien toiminta laajeni ja monipuolistui. Vuonna 1989 toimintansa aloittanut Joensuun toimikunta vakiinnutti toimintansa.

Vammaisten itsenäisen elämän ja henkilökohtainen avustaja -järjestelmään liittyvää työnantajien koulutuksen järjestämistä jatkettiin. Henkilökohtaiseen avustajatoimintaan liittyvä neuvontatyö oli varsin vilkasta.

1. JÄRJESTÖTOIMINTA

Vuoden 1990 lopussa Kynnys ry:llä oli 655 henkilöjäsentä. Henkilöjäsenten lisäksi oli kahdeksan yhteisöjäsentä Heinolan Vaikeasti Liikuntavammaiset ry, Helsingin Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta, Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunta, Kuulonhuoltoliitto ry, Kuurojen Liitto ry, Näkövammaisten Keskusliitto ry, Suomen Ylioppilaskuntien Liitto (SYL), ja Suomen Änkyttäjien Yhdistys ry.

Kynnys ry:n puheenjohtajana vuonna 1990 toimi Kalle Könkkölä. Hallituksen jäsenenä olivat Tor Hanner, Maija Könkkölä, Elisa Pelkonen, Liisa Pöllänen-Kauppien, Antero Ranne (varapuheenjohtaja) ja Kaija Salmela.

Hallitus valitsi keskuudestaan asioita valmistelevan ja toimeenpanevan työvaliokunnan. Sen jäsenet vuonna 1990 olivat Kalle Könkkölä, Elisa Pelkonen ja Antero Ranne.

1.1 Kokoukset ja jäsentilaisuudet

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 25.3.1990 ja syyskokous 27.10.1990. Syyskokouksessa valittiin Kynnys ry:n puheenjohtajaksi vuodeksi 1991 Kalle Könkkölä ja hallituksen erovuorossa olevien jäsenten tilalle entiset jäsenet Tor Hanner, Maija Könkkölä ja Elisa Pelkonen. Kaksivuotiskauden loppuun jatkavat Liisa Pöllänen-Kauppinen, Antero Ranne ja Kaija Salmela.

Toimintavuonna 1990 hallitus kokoontui 12 kertaa ja pöytäkirjoihin kertyi 133 pykälää.

Jäsentapaamisia oli toimintavuonna yhteensä 5, jotka vietettiin osin asiapitoisissa ja osin viihteellisissä merkeissä. Toimikuntapaaminen järjestettiin Helsingissä helmikuussa.

1.2. Muu järjestötoiminta

Jäsenille tiedotettiin yhdistyksen toiminnasta ja tapahtumista jäsenkirjeillä, joita lähetettiin vuoden aikana kahdeksan. Näkövammaiset jäsenet saivat kirjeet piste-kirjoituksella tai kasetille luettuna.

Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa

Yhdistys on ollut jäsenenä seuraavissa järjestöissä ja yhteistyöelimissä

- Kansalaisjärjestöjen Tietotoimisto ry
- Kehitysyhteistyön palvelukeskus ry
- Lomaliitto ry
- Raha-automaattiyhdistys ry
- Rehabilitation International Suomen komitea (RIFI)
- Samarbetsrådet för handikappfrågor i Svensk-Finland.
- Suomen DPI (Disabled People International)
- Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistys YTY
- Sosiaaliturvan Keskusliitto ry
- Terveystieteiden Keskusliitto ry
- Vammaisjärjestöjen kehitysyhteistyöyhdistys FIDIDA ry
- Vammaisjärjestöjen neuvottelukunta

Tämän lisäksi yhdistyksellä on ollut edustajia mm. seuraavissa järjestöissä, yhteistyöelimissä ja työryhmissä:

- RIFI:n työvaliokunta
- Espoon vammaisasian neuvottelukunta ja neuvottelukunnan työvaliokunta
- Helsingin vammaisasian neuvottelukunta
- Keski-Uudenmaan vammaisneuvosto
- Mikkelin mlk:n vammaisneuvosto
- Pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lasten vanhempien yhdistysten yhteistyöryhmä YTRY ry
- Valtakunnallinen vammaisneuvosto
- Vammaisnuorten yhteistyöryhmä
- Vantaan vammaisneuvosto ja Vantaan vammaisneuvoston työvaliokunta

Kynnys ry on tehnyt toimintavuonna 1990 yhteistyötä mm. seuraavien yhdistysten kanssa: Helsingin seudun lihastautiyhdistys ry ja Rullaten ry.

Lausunnot ja kannanotot

Kynnys ry on vuoden aikana tehnyt kannanottoja ja antanut lausuntoja mm. seuraavista asioista:

- Lausunto Opettajien Ammattijärjestön hallituksen kannanotosta (21.11.1989) koskien opetuksen integraatiota
- Vetoamus ja kannanotto Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnalle vammaispalvelumäärärahojen leikkausta vastaan.

1.3 Virkistystoiminta

Kansainvälisten kokousten yhteydessä järjestettiin vappubileet Hanasaaren kulttuurikeskuksessa kansainvälisessä ilmapiirissä. Kevätkauden päättäjäiset vietettiin ravintola Kaisaniemessä iloisissa merkeissä. Yhdistyksen pikkujoulu-juhlassa nautittiin monipuolisesta ohjelmasta ja maittavasta illallisesta.

1.4 Toimikunnat

Kynnys ry:n aluetoimikunnat Joensuussa, Jyväskylässä, Tampereella ja Turussa jatkoivat aktiivista toimintaansa.

Turku

Turussa toiminta painottui tasa-arvoisten joukkoliikennepalveluiden edistämiseen. Turun torilla järjestettiin mielenosoitus/tempaus elokuussa Kynnys ry:n pyörätuolimarssin päättymisen yhteyteen. Turun toimikunta on ollut myös aktiivisesti kehittämässä VR:lle tulevaa vammaisvaunua.

Tampere

Tampereella toiminnan painopistealueet olivat vammaisten asumispoliittiset kysymykset ja henkilökohtaisen avustajatoimintaan liittyvä neuvonta- ja koulutustyö.

Jyväskylä

Jyväskylän toimikunta jatkoi toimintaansa edellisten vuosien tapaan.

Joensuu

Joensuun toimikunta järjesti syksyllä näyttävän tapahtuman ympäri vuorokauden kestävästä pyörätuoliajosta torilla. Tempauksella kiinnitettiin yleisön huomio vammaisten ihmisoikeuskysymyksiin.

Toimikunnat ovat tehneet omat toimintakertomuksensa.

2. TIEDOTUS- JA JULKAISUTOIMINTA

2.1 Tiedotuskynnys-Infotröskeln

Tiedotuskynnys-lehteä julkaistiin neljä erillistä numeroa. Lehden numerot käsittelivät mm. vammaisten kansainvälistä itsenäisen Elämän Liikettä, vammaisten naisten asemaa sekä seksuaalisuuteen liittyviä teemoja. Lehdet sisälsivät ruotsinkielisen yhteenvedon.

Tiedotuskynnyksen päätoimittaja oli Kalle Könkkölä, toimittaja Petri Meurman ja toimitussihteeri Sari Juhila. Kasettiversio luki Kaija Salmela.

Lehdestä otettiin 1.300 kappaleen painos. Jäsenien ja tilaajien lisäksi Tiedotuskynnystä jaettiin järjestöille ja viranomaisille. Näkövammaisille lehti lähetettiin kasetille luettuna. Lehti sai valtion mielipidetukea.

2.2 Muu julkaisutoiminta

Henkilökohtaisen avustajan oppaan edellisenä vuonna ilmestynyttä toista painosta markkinoitiin ja myytiin edelleen. Samoin Arja-Liisa Linnansalon kirjoittaman kirjan, Vaivainen Vaihtoehto ja muiden aiemmin ilmestyneiden julkaisujen levitystä jatkettiin.

3. NEUVONTA JA KOULUTUS

3.1 Vammaisten henkilöiden neuvonta

Yhdistyksen puheenjohtaja ja sihteerit ovat antaneet lainsäädäntöön, sosiaali- ja terveyspalveluihin yms. liittyvää neuvontaa vammaisille henkilöille henkilökohtaisesti, puhelimitse ja kirjeitse.

3.2 Seminaarit

Kynnys ry järjesti kaksipäiväisen suunnitteluseminaarin hallituksen jäsenille keväällä Lahden sopeutumisvalmennuskeskuksessa.

Henkilökohtainen avustajatoiminta-teemasta järjestettiin koulutuspäivä sosiaalityöntekijöille. Koulutuspäivän osallistujamäärä oli yhteensä 52 henkilöä.

3.3 Henkilökohtaisten avustajien työnantajakurssit

Vuoden 1990 aikana järjestettiin sopeutumisvalmennuskursseina kaksi henkilökohtaisten avustajien työnantajakurssia. Kurssit olivat nelipäiväisiä ja ne pidettiin Invalidiliitto ry:n Lahden sopeutumisvalmennuskeskuksessa. Kursseille osallistui yhteensä 13 henkilöä.

3.4 Koulutus- ja tiedotusmateriaali

Koulutus- ja tiedotusmateriaalia on uudistettu ja ajanmukaistettu. Koulutusmateriaali on sisältänyt erilaisia luentoja ja monisteita, joista on koottu käyttötarkoitukseen sopiva kokonaisuus.

4. VAMMAISTEN KAUPUNKI -PROJEKTI

4.1 Tuki- ja rohkaisutoiminta

Vammaisten henkilöiden tuki- ja rohkaisutoimintaa on jatkettu. Sitä on toteutettu pääasiassa toimintaryhmien työn kautta.

4.2 Toimintaryhmät

Naisryhmä Vaillinaiset

Vaillinaiset jatkoi säännöllisiä kokoontumisiaan. Vaillinaiset olivat järjestämässä ja osallistuivat kesällä Suomessa, Karjalohjalla pidettyyn Euroopan vammaisten naisten DISWEB:n nelipäiväiseen kesäseminaariin. Seminaariin osallistui noin 20 henkilöä Englannista, Norjasta, Ruotsista, Tanskasta ja Suomesta. Ryhmä vaillinaisia osallistui joulukuussa Saksassa järjestettyyn DISWEB:n kokoukseen. Vaillinaiset osallistuivat seksiryhmän kanssa yhteiseen seksiseminaariin Kauniaisissa joulukuussa.

Seksityöryhmä

Ryhmä kokoontui säännöllisesti keskustelemaan vammaisuuteen ja seksiin liittyvistä kysymyksistä. Seksiryhmä valmisti ja järjesti joulukuussa Vaillinaisten kanssa yhdessä pidetyn seksiseminaarin. Joukko seksiryhmän jäseniä osallistui Invalidiliiton järjestämään vammaisuutta ja seksuaalisuutta käsittelevään seminaariin Lahdessa.

Rammat Pantterit -ryhmä

Rammat Pantterit järjesti elokuussa näyttävän kampanjan tai tapahtumaketjun pyörätuolimarssin Turkuun. Sen tavoitteena oli saada eteenpäin joukkoliikenteen kehittämistä liikuntaesteisille soveltuvaksi. Pyörätuolimarssi alkoi suurella mielenosoitustapahtumalla Helsingin rautatieasemalla yhteistyössä Valtion Rautateiden edustajien kanssa. Sieltä lähtivät Rammat Pantterit pyörätuolimarssille kohti Turku. Puheenjohtaja yhteistyössä aktiivipanttereiden kanssa taittoi matkaa Turkuun yhteensä kolme vuorokautta. Perillä Turun torilla järjestettiin toinen mielenosoitus. Turun kaupungin edustajille luovutettiin kaksi erillistä vetoomusta Turun joukkoliikenteen muuttamiseksi liikuntaesteisille soveltuvaksi. Toinen näistä oli vammaisjärjestöjen yhteinen vetoamus, toinen mielenosoituksen aikana yleisöltä kerätyillä nimillä allekirjoitettu adressi. Tiedotusvälineet seurasivat aktiivisesti tapahtuman kulkua.

Pomoklubi

Pomoklubi on henkilökohtaisten avustajien työnantajien keskusteluryhmä. Pomot kokoontuivat 5 kertaa vuoden aikana. Pomoklubissa työnantajat jakoivat kokemusten vaihtoa työnantajana toimimisesta. Marraskuussa Pomoklubi järjesti miniseminaarin henkilökohtainen avustajatoiminta pääkaupunkiseudulla-teemasta. Seminaarissa kuntien edustajat esittelivät avustaja-järjestelmän toteutumista kunnissa.

AV-työryhmä

AV-työryhmä kokoontui alkuvuodesta pari kertaa. Tarkoituksena oli tehdä lyhyitä videofilmejä yhdistyksen koulutus- ja neuvontatyötä varten. Toimintavuonna 1990 tehtiin suunnitelma henkilökohtainen avustajatoimintaa esittelevää videota varten.

4.3 Koulutustoiminta ja seminaari

Kesällä 1990 järjestettiin nelipäiväinen yhteiskunnallisen osallistumisen ja vaikuttamisen kurssi Tuusulassa. Kurssi sisälsi luentoja tiedottamisesta, yhteiskunnallisen vaikuttamisen muodoista sekä tapahtumien ja kampanjoiden järjestämisestä.

Itsenäisen elämän teemaan liittyvä koulutustilaisuus järjestettiin marraskuussa. Puhujana tilaisuudessa oli Lillian Pastina Maailman Vammaisinstituutista (World Institute on Disability) Kaliforniasta.

Kynnys ry:n koulutussihteerin tekemät vierailuluennot eri sosiaali- ja terveydenhuoltoalan oppilaitokseen lisääntyivät vuoden aikana merkittävästi, keskimääräinen tiheys lukukausien aikana oli 1-2 vierailua viikossa.

Myös yhdistyksen muut toimihenkilöt ja jäsenet vierailivat entiseen tapaan oppilaitoksissa sekä eri yhteisöjen ja järjestöjen tilaisuuksissa kertomassa vammaisuuteen liittyvistä asioista. Kynnys ry:n toimistoon järjestettiin useita sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden sekä muita tutustumiskäyntejä.

5 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

5.1. Yleinen kansainvälinen toiminta

Kynnys ry:n puheenjohtaja Kalle Könkkölä valittiin Disabled Peoples' International:n (DPI) varapuheenjohtajaksi.

Mikael Lindholm Näkövammaisten keskusliitto ry:stä edusti Kynnys ry:tä pohjoismaisessa seminaarissa.

5.2. Kehitysyhteistyö

Kynnys ry on jatkanut taloudellista tukeaan DPI:n kehitysyhteistyölle Jamaikalla ilmestyvän vammaisten Qonquest-nimisen tiedotuslehden julkaisemista varten. Ulkoasiainministeriöltä saatiin avustusta tähän tarkoitukseen.

Toimintavuonna Kynnys ry on jatkanut vammaisjärjestöjen kehitysyhteistyöjärjestö FIDIDA:n kautta tehtävää kehitysyhteistyötä Sambiassa. Järjestökoulutusprojekti on ollut keskeisin työmuoto Sambiassa. Yhdistyksen puheenjohtaja Kalle Könkkölä teki kahden viikon pituisen koulutusmatkan Sambiaan. Sambian yliopiston vammaisten opiskelijoiden taloudellista tukemista varten päätettiin käynnistää stipendi-projekti. Yhdistys on jatkanut Sambiassa Ndolan vammaisten työkeskuksessa valmistettujen nukkejen myyntiä. Kynnys ry:n julkaisu, Kehitysmaiden vammaiset - mitä voimme tehdä? on ollut edelleen myynnissä.

Kynnys ry on myös Kehitysyhteistyön Palvelukeskuksen (KePan) jäsen.

6. KANSAINVÄLISET ERIKOISPROJEKTIT

6.1. DPI maailmanneuvoston kokous Hanasaareissa

DPI (Disabled Peoples' International) piti maailman neuvoston vuosikokouksen huhtikuussa Hanasaareissa. Kynnys ry toimi kokouksen teknisenä järjestäjänä ja yhdistyksen puheenjohtaja osallistui kokoukseen varsinaisena jäsenenä. Kokousta edelsi joukko pienempiä DPI:n kokouksia mm. DPI:n toimihenkilöiden kokous sekä ranskankielisten maiden edustajien kokous. Kokouksessa oli yhteensä 33 osallistujaa 25 maasta

DPI:n johto tapasi Suomen ulkoasiainministeriön johtavia virkamiehiä. Kokouk-

sen osallistujat tapasivat myös Kynnys ry:n jäseniä yhteisessä vappu-juhlassa Hanasaareissa.

6.2. Independent Living-seminaari Lahdessa

Kansainvälinen itsenäisen elämän liikkeen seminaari (the International Seminar of Independent Living) järjestettiin toukokuussa Lahdessa. Osallistujia seminaariin tuli 32 yhteensä 18 eri maasta. Myös Kynnys ry:n jäseniä osallistui seminaariin.

6.3. YK:n vammaisten vuosikymmenen asiantuntijakokous Järvenpäässä

Kynnys ry oli järjestämässä sosiaali- ja terveysministeriön ja eräiden vammaisjärjestöjen kanssa yhteistyössä valmisteltua vammaisten vuosikymmenen YK:n asiantuntijakokousta, joka pidettiin toukokuussa Järvenpäässä. Kokoukseen osallistui noin 100 asiantuntijaa eri puolilta maailmaa. Kokouksen tehtävä oli arvioida Vammaisten vuosikymmenen tavoitteiden toteutuminen ja laatia valtioille suositukset jatkotoimenpiteistä. Kynnys ry sai järjestöjen yhteisen rahoitusosuuden RAY:ltä.

7. TOIMIHENKILÖT

Kynnys ry:n toimiston vakituinen henkilökunta määrä lisääntyi loppuvuodesta yhdellä toimihenkilöllä. Henkilökuntaan kuuluivat kokopäivätoimiset järjestösihteeri, kehittämis- ja taloussihteeri sekä toimistotyöntekijä (marraskuusta alkaen) ja osapäiväinen (6h/pv) koulutussihteeri. Lisäksi kansainvälisiä erikoisprojekteja varten palkattiin kokopäiväinen määräaikainen projektisihteeri

Tampereen ja Turun toimikuntien aluesihteerien työaika oli 30 tuntia kuukaudessa.

Suomen Vammaisten Lasten Tuki ry korvasi entiseen tapaan Kynnys ry:lle toimistopalvelut. Kynnys ry:n järjestösihteeri toimi Suomen Vammaisten Lasten Tuki ry:n toimistosihterinä.

Vuonna 1990 Kynnys ry:n toimihenkilöinä työskentelivät:

Sari Juhila	järjestösihteeri
Jarmo Tiri	kehittämis- ja taloussihteeri
Gunilla Sjövall	koulutussihteeri
Arja Kontkanen	yhteyssihteeri
Mirja Hentilä	toimistotyöntekijä
Rita Järvinen	aluesihteeri, Tampere
Liisa Leinonen	aluesihteeri, Turku
Heli Ylioja	projektisihteeri
Päivi Hynynen	kesäharjoittelija

Näiden lisäksi Kynnys ry:n eri koulutustilaisuuksissa ja tapahtumissa toimi opettajina, luennoitsijoina ja avustajina tai muissa tilapäistehtävissä noin 75 henkilöä.

8. TOIMITILA

Toiminta jatkui entisessä toimitilassa Kulmavuorenkatu 5:ssä Helsingissä. Toimiti-

la on yhteinen Suomen Vammaisten Lasten Tuki ry:n kanssa.

Uuden toimitilan hankkiminen on käynnistyi toimintavuoden lopulla. Asiasta käytiin alustavia neuvotteluja Helsingin kiinteistöviraston ja Raha-automaattiyhdistyksen kanssa.

9. PÄÄOMATALOUS

Yhdistyksen toimitilaa varten otettuja lainoja on lyhennetty suunnitelmien mukaan.

Vuoden aikana hankittiin toimistoon taloushallinnon mikrotietokoneohjelmistokokonaisuus. Tämän lisäksi hankittiin ääninauhojen kopiontilaite ja videokamera. Toimiston valaistusta korjattiin.

Tampereen aluetoimikunnan käyttöön hankittiin kopiokone.

10. AVUSTUKSET JA VARAINHANKINTA

Jäsenmaksut vuonna 1990 olivat 20 mk varsinaisilta jäseniltä, 100 mk kannatusjäseniltä ja 300 mk kannatusyhteisöiltä.

Raha-automaattiyhdistys myönsi avustuksena Kynnys ry:n yleiseen toimintaan 550.000 mk, sopeutumisvalmennuskursseja varten 183.000 mk ja investointiavustusta 50.000 mk sekä YK:n vammaisasiantuntijakokouksen järjestämiseen 400.000 mk ja Independent Living -seminaaria varten 70.000 mk

Helsingin kaupunki myönsi avustusta 120.000, Espoo 6.000 mk, Järvenpää 500 mk, Tuusula 700 mk ja Vantaa 1.500 mk.

Opetusministeriöltä saatiin 17.000 mk mielipidelehtitukea.

Ulkoasianministeriö myönsi DPI:n lehtiprojekteja 30.000 ja kehitysyhteistyöstä kertovaa valokuvanäyttelyä varten avustusta 15.000 mk.

Jäseniltä ja muilta yksityishenkilöiltä saatiin lahjoituksia yhdistyksen yleiseen toimintaan ja kehitysyhteistyöhön.

Yhdistyksen julkaisuista, sambalaisista nukeista sekä Savonrannan työkeskukselta jälleenmyyntiin otetuista pehmoleluista saatiin myyntituloja sekä Tiedotuskynnyksen-lehdestä tilaus- ja ilmoitusmaksuja.

Kansainvälisten kokousten järjestämistä tukivat seuraavat yritykset ja yhteisöt: Esselte Oy, Enso Gutzeit Oy, Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Neste Oy, Nokia Oy, Nokia Mobile Phones Oy, Siemens Oy, Vihreä Liitto ry ja CIDA.